

अनुत्थायिन् (wie eben) adj. sich vor Jmd erhebend: अन^० Sch. zu
KÄTJ. CR. 22, 3, 27.

अभ्यत्यित s. u. स्था mit अभि + उद्.

अभ्युत्थिताश्च (अभ्युत्थित + अश्च) m. N. pr. eines Fürsten VP. 386.

LIA. I, Anh. XII.

अभ्युत्थेय (von स्था mit अभि + उद्) adj. vor dem man sich zu erheben
hat Sch. zu KĀRJ. ÇR. 22, 5, 27.

अभ्युत्पतन (von पत् mit अभि + उद्) n. das an-Jmd-Hinaufspringen:
 अल्लनिताभ्युत्पतनः — सिंहः RAGH. 2, 27.

अभ्युदय (von इ mit अभि + उद्) 1) adj. aufgehend: अभ्युदये दृष्ट्वा शशाङ्कम् R. 4, 26, 8. — 2) m. a) *Sonnenaufgang* KĀTJ. ÇR. 24, 3, 21. — b) *das Beginnen, Anfangnehmen*: रामाभिषेकाभ्युदय R. 1, 3, 37. विक्रमाभ्युदयोन्मुखा; 4, 62, 24. — c) *das Emporsteigen, Glück, Heil, Segen*: संपन्नमित्यभ्युदये (वाच्यम्) M. 3, 254. R. 2, 40, 26. 5, 31, 37. रामस्याभ्युदयमुक्तिः RAGH. 12, 3. नृपस्याभ्युदयाय PĀNĀT. 136, 15. लोकाभ्युदयाय RAGH. 3, 14. तद्भ्युदयव्यापारेणैव वासरान्नयामः PRAB. 68, 14. Gegens. चिपद् BHARTṚ. 2, 53. = HIT. I, 28. अभ्युदयकालेषु ÇĀK. 108, 23. यतो ऽभ्युदयनिःश्रेयससिद्धिः स धर्मः (MÜLLER: *Pflicht ist das, woraus Weisheit und Seligkeit folgt*) KANĀDA in Z. d. d. m. G. 6, 10, N. 4. अभ्युदयदा DEV. 4, 14. अभ्युदयकाण्डे (Gegens. अभिचारकाण्डे) MALL. zu KIR. 10, 10. — d) *Festlichkeit*: अभ्युदयेषु M. 9, 84. — Vgl. अभ्युदयिक.

अभ्युदित (von इ mit अभि + उद्) 1) adj. a) *aufgegangen*, s. u. इ. — b) *der bei Sonnenaufgang noch schläft* AK. 2, 7, 54. H. 860. — 2) f. ता N. einer Ceremonie KAUSH. Br. 4, 2. in Ind. St. 2, 288, 9. — 3) n. *Aufgang*: अथाभ्युदितस्य (sc. मीमांसा भवति) CAT. Br. 11, 1, 3, 7. चन्द्रमसाभ्युदिते KĀTJ. Cr. 25, 4, 37. ऋक्ताभ्युदिते *beim Aufgang der Sonne, bevor noch geopfert worden ist* 10.

अभ्युद्ग m. angeblich von उद्ग् mit अभि Pat. zu P. 8, 3, 38.
अभ्युद्गतराज (अभ्युद्गत [von गम् mit अभि + उद्] + राज) m. N. eines
Kalpa Burn. Lot. de la b. l. 273.

अभ्युद्गम (von गम् mit अभि + उद्) m. das vor-Jmd.-Aufstehen (eine Höflichkeit): अभ्युद्गमविधि: AMAR. 82. तेनाप्यभ्युद्गमानन्दस्वागतैरभ्यनन्यत KATH. s. 24, 122. — Vgl. अभ्युत्थान.

अभ्युद्गमन (wie eben) n. = अभ्युद्गम MED. m. 58.

अभ्युदष्ट (von दृश् with अभि + उद्) 1) n. das Sichtbarwerden (des Mondes): पश्चादभ्युदष्टे wenn der Mond später sichtbar wird (während man gedacht hatte, dass es Neumond sei) KĀTJ. ĀR. 25, 4, 46. अर्कभ्युदष्टे bei dessen Opfer der Mond gar nicht sichtbar geworden ist: तयाप्यनभ्युदष्टो यतित्वे ĀT. BR. 11, 1, 5, 11. ०ष्टस्यापि पशुकामस्य KĀTJ. ĀR. 25, 4, 50. — 2) f. ०ष्टा N. einer Ceremonie KAUSH. BR. 4, 3. in Ind. St. 2, 288, 9.

अभ्युपगम (von गम् mit अभि + उप) m. 1) *Herbeikunft, Annäherung* H. an. 3, 36, 4, 214. MED. m. 63. — 2) *Einwilligung, Einräumung, Abmachung* AK. 1, 1, 4, 14. H. 278. an. 3, 36. MED. धातूपसर्गयोः कार्यमत-
रङ्गमित्यभ्युपगमात् SIDDH. K. zu P. 8, 3, 74. क्रियाभ्युपगम *eine speci-
elle Abmachung* M. 9, 53. SUPR. 1, 21, 20 (?).

अभ्युपपत्ति (von पद् mit अभि + उप) f. 1) das Jmd.-Beispringen, zu-
Hülfe-Kommen, zu-Gefallen-Thun AK. 3, 3, 13. H. 1308. Das obj. geht
im comp. voran: ब्राह्मणाभ्युपपत्तौ च शपथे नास्ति पातकम् M. 8, 112.

— ग्रंथं 364
skrit-Wörterbuch, Part 1, Petersburg 1855
स्त्रीविप्राभ्युपयतो च घ्नन्धर्मेण न दुष्यति ३४९, १०, ६२. — २) *Einwilligung*:
मारीचाभ्य^० *des* M. R. ३, ४६, in der Unterschr.

अभ्युपाय (von इ mit अभि + उप) m. 1) *Einwilligung, Versprechen* H. 278. — 2) *Mittel*: पैरभ्युपायैरेनांसि मानवो व्यपकर्षति M.11, 2.10. वेश्या-भिर्मुनित्रयाभिरानेष्यत ऋषेः सुतम् । लोभापित्वाभ्युपायेन स्वां पुरां पितुरा-भ्रमात् ॥ R. 1, 8, 23. अभ्युपायैर्विविधैर्धनैर्पुत्रैर्देवैरारैसनिकाः DEV. 8, 38. अभ्यु-पाय-नामूलविनाशनाय — अथरो ऽभ्युपायः PRAB. 70, 2. ममलोच्छेदस्य प्रथ-मो ऽभ्युपायः 93, 19. अस्मिन्मुद्राणां विजयाभ्युपाये (शिवे) KUMĀRAS. 3, 19.

अभ्युपायन n. = उपायन *Geschenk* BHĀG. P. im ÇKDR.

अभ्युष (von उप् mit अभि) m. *nur ein wenig geröstetes Korn u. s. w.*
 AK. 2, 9, 47, Sch. gaṇa अभ्युषादि, v. l. — Vgl. अभ्युष und अभ्योष.

अभ्युषीय und अभ्युष्य adj. von अभ्युष gāṇa अपूपादि, v. l.

अभ्यष = अभ्युष AK.2,9,47. H. 399. gaṇa अपूपादि.

अभ्यषीय und अभ्यष्य adj. von अभ्यष gana अप्पादि.

अभ्युक्त (von उक्त mit अभि) m. das Erwägen, Verstehen Nir.13,12.

अभ्यक्ष (wie eben) adj. zu verstehen (d. i. gemeint): इत्यादयः शब्दा

अत्रान्यक्षाः H. 307, Sch.

अन्येष m. und davon adj. अन्येषीय und अन्येष्य gana अप्रुपादि.

अयोष = अयुष AK. 2, 9, 47, Sch. H. 399. gāṇa अपूपादि.

अ-योषीय und अ-योष्य adj. von अ-योष gana अपूपादि.

अध्, अधति gehen, herumirren DRÂTUP. 13, 48. वनेष्वानध् निर्भयः BHATT.
4, 11. विपत्यानधत्: 14, 110.

अथ^३ n. SIDDH. K. 248, b, 8. 1) Gewitterwolke, Gewölk, Wolke NAIGH.

1, 10. AK. 1, 1, 2, 8. TRIK. 3, 3, 328. H. 164. an. 2, 393. MED. r. 6. पतति
मिह स्तनपत्यश्वा RV. 4, 79, 2. अथादिं प्र स्तनपति वृष्टयः 10, 73, 3. पते
अशस्यं विवृतो दिवा वर्षति वृष्टयः 5, 84, 3. समधोणो वसन् पर्वतासः 83, 4.
4, 17, 12. 5, 63, 3, 4. 6, 44, 12. VS. 22, 26. AV. 4, 13, 1, 9. 8, 6, 19. 9, 7, 18. u. s. w.
(m. nur in der gezwung. Verbind. AV. 9, 63, 3: तस्मा अधो भवन्ति कृणोति
स्तनयन् प्र स्तैति । विवृतोमानः प्रतिं हरति ॥) अथाणि समल्लवयन् CAT.
BR. 1, 3, 2, 18. अथैवं धूमो जायते धूमाद्भ्रमश्चादृष्टिः 4, 3, 5, 17. अथं वा अथो
भस्म 7, 3, 2, 48. द्यौरेवात्माध्रस्वधः 9, 3, 3, 15. 10, 3, 4, 17. 11, 1, 4, 1.
14, 9, 1, 13. = BRH. ÂR. UP. 6, 2, 10. धूमो भूवधं भवति ॥ अथं (Dünste)
भूवा मेधो भवति मेधो भूवा प्रवर्षति KĀND. UP. 5, 10, 5, 6. अथाणि संल्लवते
स दिङ्गारो मेधो जायते स प्रस्तावो वर्षति 2, 13, 1. M. 4, 104. N. 13, 27. 16.

13. R. 3, 58, 22. 5, 93, 38. HIR. I, 169. MEGH. 64. ग्रधकूट INDR. 1, 6. ÇĀK. 73, v. 1. ग्रधमण्डल R. 3, 5, 23. ग्रध्याधवनप्रकाश 6, 33, 12. ग्रधवन Wolkenmasse RAGH. 13, 77. ग्रधवन्द 7, 66. 13, 76. 16, 25. ग्रधमाला HALĀ. im ÇKD. Am Ende eines adj. comp. f. ग्रा R. 1, 49, 17: साथी पूर्णचन्द्रप्रभाम्.

— 2) *Himmel, Atmosphäre, Aether* **AK.1,1,2,1. TRIK.3,3,328. H.163.**

an. 2, 393. MED. r. 6. — 3) *Staub* (?): (म्रीदनस्य) कवुं फलीकरणाः शोरा

श्रम AV. 9, 3, 6. — 4) *Talk* MED. r. 6; vgl. मन्त्रक. — 5) *Gold* MED. —

Es kommt auch die Schreibart **म्रव** vor (Sih. D. [1828.] 121, 15. AK.

1. 1, 2, 4. 8.), da man das Wort in $\text{अप्} + \text{अ}$ von भर (Čamk. zu KĦAND.

Up. 2, 15, 1: अत्रायत्तराणां) zu zerlegen pflegt. Diese Etymologie ist

unsicher: अथ entspricht wohl dem griech. ἀφρός (nicht ὄμβρος) und

ist vielleicht auf eine Wurzel अम् = नम् (wovon नभस् = नह् zurück-

zuführen. Vielleicht findet auch eine nähere Verbindung mit *अभ्यस*,

सुप्रसन्न (durch Umstellung सुप्र) statt.

2. **अम्भर** (durch Umstellung अम्भ) statt.